

γc

Vallcorba, devia ser un petit afl. esq. del Cardener, en el te. de Clariana de Solsonès, segons un doc. de 1073 (que lleigeixo a l'Arx. Sols.): «in te. de castrum *Cleriana* in lo. q. d. *Suribes*, afr. Or. in torrent qui discurrit de Belara, Mer in ipsa guardia qu est super *Valle Corba*, Occid. in flumine *Circ. contra Olius* ---».

γd

Valldequers, masada o petit veïnat de la Vall de Prats de Molló. Consta així en el Llibre Roig de 1643 (i recordo *baɫdækés* de la meua enq. de 1959). Consta ja 1543: «Joan Nogués de *Valdaques* i Martí Arnau, aliis *Valldaques*» (malnom d'un que hi vivia). *Ll. Roig*, fº 155. Nom paral·lel a «Riu del *Quers*» (pall.) i *Sobrequès*, registrat per Gulsoy, en l'art. *quer* del *DECat.* v, 929a1-6.

γe

VALL D'HEBRON, petita vall en els afores de Barcelona cap a Horta, amb ruïnes del monestir de *St. Jeroni de la V. d'Hebron*. 1606 Pujades (*Dietari* I, 213), però més generalment ho escriu en la forma vulgar alterada: «lo arquebisbe se retirà à *St. Hieronym* de la *Bron*, per no trobar-se en Bna. estos tres dies de Carnestoltes» (p. 242, igual pp. 211, 229, 239). Llavors era en lloc solitari, propi per a penitència o meditació en memòria d'*Hebron*, i la Vall d'Hebron, en el Sud de Judea, a 40-50 k. de Jerusalem, i desembocant a la mar Morta; capital del Regne de David, fou destruïda i quedà solitària, Hebron i la seva vall, encara anomenades en els Evangelis. D'aquí l'adopció de llur nom per a institucions religioses en diversos llocs de la nostra terra. Un altre a Alginet, pron. vg. *baɫabrɔn*. (XXX, 185.8).

γf

VALLESPINOSA, llogaret agre a Sta. Perpètua de Gaià, 7 k. SO. de Sta. Coloma de Queralt.

MENC. ANT. 1174: «kastrium de *Valle Espinosa* --- *Val de Espinosa*» (*Cart.* St. Cugat III, 256); 1194: «*valle Espinos*» cit. junt amb Cabra i Sta. Coloma (Mirets. *Templ.* 320); *S. XIII.* *Valles Espinosa* (*Cart.* St. Cugat III, 330); 1359: *Val Espinosa* (*CoDoACA* XII, 40).

γg

Vall Famelga i *Vall Sadolla*, sengles paratges a l'alta Cerdanya, dins el te. de Santa Llocaia: noms de llocs adjacents, i de significat contrastant, indicant fertilitat abundosa, l'un, i producció escassa i famèlica, l'altre. Que figura com *Val Famelica*, en docs. de 1011 i 1205, anàlogament SS. XIII-XIV (Ponsich, *Top.* 147).

γh

VALLFORMOSA

γh(1)

Anoto *baɫfurmɔza*, nom d'una església en el Penedès, te. Vilobí (XII, 28).

γh(2)

Llogaret de Bages, agre. al mun. de Rajadell, 10 *Vallfermosa G.G.C.*

MENC. ANT. 1087: B. Odesindus dóna a Sta. Maria de Solsona: «terra in comit. Barchin., afr. te. de Castro Sti. Martini --- occid. in --- alode de Ste. Marie de *Valle Fremosa*» (lleg. a l'Arx. de Sol.); 1147: Sti. Martini de *Val Formosa* (*Cart.* St. Cugat III, 55); 1359: *Vallfermosa* (*CoDoACA* XII, 63).

Aquest nom i *Vallbonesta* foren expressió de la mateixa idea, amb sinonímia semàntica i designant 20 llocs de la mateixa comarca. *VALLHONESTA*, és també llogaret de Bages, agre. al te. de St. Vicenç de Castellet, situat muntanya amunt, en direcció a Mura. De la seva vall se n'havia dit abans *Vall de Nespula*.

MENC. ANT. 909-913: «in valle *Mespula*,¹ in com. Minorisa, in loco dic. *Palacio de Aveza*» (doc. de l'arx. de Bages a Montserrat, com. per Pladevall); 939, doc. orig.: «in comit. *Menresa*, in valle *Nespulla* (ibid. Pladevall); 959, en lloc que indica proximitat a Mura: «in comit. Minorisa, in term. *Nespola*, in lo. q. voc. *Valle Formosa*» doc. de Terrassa (*BABL* VII, 389) (i veg. més cites del nom *Nespla* en art. *Nespla*, supra). Deduïm que s'intentà un canvi de nom de tendència elogiosa, però el record del concurrent *Vallenespla* faria que s'hi vagi variar el nom 'formosa' en el parònim *honest*, que n'era rigorosament sinònim en llatí familiar antic «viro de facie *honestus*» en els còmics i així el canvi fonètic era lleu, a penes més que perceptible.

En el S. XII ja predomina el nom innovat: *S. XII*: par. de *Vale Honesta*, en les llistes de parròquies vigatanes p.p. Pladevall; 1209: «Apud *Vallem hunestam* (impr. *lunestam*: *Cart.* St. Cugat III, 392); 1359: *Vallbonesta* (*CoDoACA* XII, 62).

Però no fou cas únic de tal topònim: del poble alvernès de Feniers, agre. de Condat-en-F. se n'havia dit «*Vallis-honesta* seu Feniers» en docs. de 1252, 1320, 1340 i altres dels SS. XVI i XVII (Amé, *Di. Top. Cantal*).

¹ Per a *MESPILA*, var. llatina del nom de la nespra o nespla V. *DECat.* s. v.

Altres quasi-antònims:

γi

LA VALL FOSCA és el sobrenom popular de l'alta vall de Flamicell: oït a Taüll, 1962, i a Rialb d'Assua,